

לו

אלו נערות פרק שלישי כתובות

עין משפט
גר מצוה

ח א מ"י פ"י מילכות
תרוות ה"ו סמג
לפ"ד ר"ו
ב ב מ"י פ"ב מילכות
נניכה הלכה ד סמג
עין פ"א ט"ז ח"מ סימן
ע"ג

מוסף רש"י

דין ארבע מיתות. דין
שמים ארבע דוגמתו (וסמג
ה) פורענות בדי שמים
הדומה למיתה שאם
מתוהי בה (סנהדרין דף
א) נוטל מן הגג. דומה
דסקילה דמתן בית הסקילה
היה גבוה שמי קומת אדם
מן המים לא יתחיל בו
(וסמג ה) וכו"ו סנהדרין
דף. או תורה דרשות.
א"י דרש"י בפ"ב מילכות
למלכות. ומיתה מלכות
מתין את המלכות
והיה נמי ש"ק ב"ק
דלמיתות סנהדרין (וסמג
ה) או לפ"ד באין
עליו. שד"ק להג"ה ס"ק
סנהדרין דף. או מה
סנהדרין. מ"מ ל"ט. או מה
ח"י גרנות (וסמג ה).

דין ר' מיתות לא בב"א. וא"ת והא אמר כהשוכר את הפועלים
(כ"מ פנ:) כההוא דקופטוהו אע"פ שהיה חייב סקילה שבעלו הוא
וזכו נערה המאורסה ו"ל שבעלנו בנה חלה ואח"כ הוא דהוי בעולה
והרי הוא כהנא אל קשה דחזוין כמה עבדיינא ועודי עבודת כוכבים
שמים על מיתות ויש לומר דע"י
תשובה הקב"ה מיקל ולפעמים מוטל
לנמרי או זכות תולה לו ואינו נפרע
ממנו כחיו וכפ"י אחד דיני ממונות
(סנהדרין דף לו: וס) דפרק והא בר
נחש הוא לפי שהחמיר עליו יותר:
וד שאב"א תרומה לאבי פטור.
ואוכל תרומה שזוגג והויד
במעילה לרבי דלמך במיתה (פסחים
דף ג'.) דחייב גזירת הכהונות הוא
וא"ל דלמך דפטר חייב מיתות כדרי
שמים אי ר' נחושא ס"ל כרבי דלמך
הויד במעילה במיתה אמאי תנא
בפרק כל שעה (פסחים דף ט"ט. וס) ו
הזכיר חמך של הקדש כמזעזע ים
אומרים לא מעל ואמרין מאן י"א
רבי נחושא בן הקנה והא כיון דגלי
רחמנא גבי הקדש דלא ש"ק קיס ליה
(א) דלא לא כן און ק"ל אהם שמועל
בהקדש א"כ כפסח נמי דליכא כרת
ליחייב ולא היה לן לתימר דקיס ליה
דכרבה מיניה וכו"ל במיתה דהקדש
דוקא גלי רחמנא דלא אמרין דהקדש
ליה כדרבה מיניה אכל התם דהוי
בפסח דליכא כרת לא גלי קרא א"כ
הא דתנן התם (ס"ד דף ל"א:) האוכל
תרומת חמך בפסח שזוגג משלם קרן
וחומש כמזיד פטור מן התשלומין
ומפרש בגמ' כמזיד פטור דקיס ליה
דכרבה מיניה כרבי נחושא והשמח
בשוגג נמי ליפטר משום כרת דפסח
דלפ"י שזוגג אמרין דקיס ליה כדרבה
מיניה כדאמרין לקמן בפירקין (דף
ל"ה) אלא ע"כ משום דגלי רחמנא
במיתה דתרומה שזוגג דלא אמרין
קיס ליה כדרבה מיניה וכו"ל כי
ליכא כרת ולא אמרין דוקא במיתה
דגלי גלי אכל כי ליכא כרת לא ו"ל
דשאי שוגג דתרומה משום דתשלומין

דין ארבע מיתות לא בטלו מי שנתחייב
סקילה או נופל מן הגג או היה דורשתו
ומי שנתחייב שריפה או נופל בדליקה
או נחש מכישו ומי שנתחייב הריגה או
נמסר למלכות או ליסמים באין עליו ומי
שנתחייב הנק או טובע בנהר או מת בסרוכבי
אלא איפוך אריא ונגבי בידי שמים צינים
ופחים בידי אדם רבא אמר טעמא דרבי
נחוניא בן הקנה הכא וי"א העלם יעלימו
עם הארץ את עיניהם מן האיש ההוא
בתו מורעו למולך ושמתו איני את פני
באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי אותו
אמרה תורה כרת שלי במיתה שלכם מה
מיתה שלכם פטור מן התשלומין אף כרת
שלי פטור מן התשלומין מאי איכא בין
רבא לאביי איכא ביניהו ור' שאכל תרומה
לאביי פטור ולרבא הייב ולאביי פטור
והאמר רב חסדא מודה ר' נחוניא בן הקנה
בגונב חלבו של חברו ואכלו שהוא חייב
שכבר נתחייב בגניבה קודם שבא לידי
איסור חלב אלמא דמעידנא דאגביה קנייה
מתחייב בגנפשו ו"ל הוה עד דאכיל ליה
הכא נמי בעידנא קנייה מתחייב
בגנפשו לא הוי עד דאכיל ליה הכא במאי
עסקינן כגון שתחב לו חברו לתוך פיו סוף
סוף כיון דלעסיה קנייה מתחייב בגנפשו
בית הבליעה היכי דמי אי דמצי לאהדרה
ניהדר אי לא מצי לאהדרה אמאי חייב לא
צריכא דמצי לאהדרה ע"י דרחק רב פפא אמר
כגון שתחב לו חברו משקין של תרומה לתוך
פיו רב אשי אמר בור שאכל תרומה משלו
וקרע

דין ד' מיתות. עונש דוגמתו: נוטל מן הגג. דומה לנסקל שדומין
אותו מיתת הסקילה לנחך דגבוה ב' קומות היה כדאמרין בגמרא דין
(סנהדרין דף מ"ה): היה דורספו. ארי מפילו לנחך והורגו בדריסה:
נחש מכישו. והארכ שורפו: נמסר למלכות. והן ממוזין רלכו
כס"ף כי כן דרך המומחין על ידיו
וזו היא מיתת ס"ף: סרוכבי. אכל סקילה
והוא בגרין. מל"ט: מן האיש הוא.
שהוא חייב מיתת כ"ד: ושפטי אני
אם פני והכרפי. למדנו שבעל במקום
מיתה וחלופה: ור' שאכל תרומה.
כמזיד הוא מופטר הא כיון דלגבה
כרת. כרת הוא חרעו וענשין דכמי
(ויקרא כ) עריס יחיו: לאבי פטור.
מתשלומין נקפא לפי מאסון כדרי
שמים וכל אסון כמשה בין במיתה
בין בכרת: ולאבי פטור. במיתה.
נהי נמי דמיתה כדרי שמים פוטרת
מתשלומין אכל היכא דלחיל תרומה
דגזילה מי מופטר הא כיון דלגבה
קניה וחייב מתשלומין ואפילו משרף
ומתחייב בגנפו לא הוי עד דלחיל
לה: שפחו לו כדרי. דלא אגבהה
ולא קניה ולא מייחב מתשלומין אלא
כזלעטו מתחייב דמי היית מעיו
ולא דמי כולה וכהיא שעתא מיב
מיתה נמי איכא: איכעו ליה לאסדורה.
וכי לא אהדרה כמיתה שעתא איכא
מויק לה דראשון לאו מדי עבד ולא
נתחייב לכהן כלום: ואי דלא מצי
לאסדורה אמאי חייב. מיתה אנוס
הוא: ע"י פדוק. דאי נמי אהדרה
ממאסה ולא חויב לבעלם הלך מגול
לא גולה אמאי קא מחייבת ליה
במשלומין אהנח גרנות ומעיו הוא
שעתא חייב מיתה איכא: משקין של
פרומה. ולא דמחקר לגשייה כבית
הכליעה אלא מכיון שמתנה לתוך
פיו אימאסא לה ולא מנית לאחייבי
משום גזילה דהא לא חויב למדי
אלא אחינית גרנות ומעיו מחייב
ומיתה מתשלומין בליס כאלה:
וקרע

מסורת הש"ס

16) וכו"ו כיון דלעיל ליה
מתקלקל והי"ל חייב מן עולה
כדאמר ס"ק דכריתו דף
17) כן ש"ק ש"ק של
תרומה בן נמי ישראל
מתקלקל בו ואינו מושק ו"ל
דהאם ודאי מתקלקל שבר
נגמרה כל הנחמא חלל הלא
לא נגמרה כל הנחמא
לכניסה לתורה ח"י.
18) ו"י מ"י כ"ה קמח כ:
ד"ה ה"א. 19) ויעוד י
לכניסה דכפרה הוי
דמקטרי' לאבי מדי
בתרומה ואע"ג דגלי
רחמנא גבי שוגג דלא תמרי
ק"ס ליה כדרבה מיניה
מיתה דתרומה אלא ודאי
משום כפרה הוא ויש ליתוס
דשאי שוגג דתרומה לפי
שחלש שיהא תפור שעתא
חומש מ"י. ד) ו"ל
ר"ב"א לא יתייב כמזון
דקאמרי' יד בני נתן ואכל.
מ"י. ה) ו"ל מ"י פ"ד כיון
שהוא במקום דלא מצי
לאהדרה אלא ע"י פדוק
כבר נהנה גרנות ואין לאחד
וא"ת והי"ל ימחייב מתן
כיון שמתן לו באנוס ו"ל
כיון דמצי לאהדרה אלא
התקן אלא הכרה נפשו ליה
כההוא מ"י. ו) ו"ל
מתן לאכילתו כמ"י
מכוסה כ"ל. מ"ה"א.
1) ויעוד דלמך מ"י איכא
בין רבא לאבי פאפי' אי הוי
סבר רבא דליף מאסון אסון
הוי מחייב כיון דהוי מתן
לה ונפשות ליה. מ"י.

תורה אור השלם

1. ואם העלם יעלימו
עם הארץ את עיניהם מן
האיש ההוא כרתו
חורפו למולך לבתול
המית אתה ושפתיו אני
את פני באיש הרוא
ובמשפחתו והכרתי אותו
ואת כל הגוים אחריי
לענות אחרי השלך מקרב
עמם: ויקרא כ ד-ה

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ו"י וכו' דרובא
לענין הגב. מיהו לו הא
להרוא אחת מן כבתי:
ע"י ונלע"ו: ד"ה לא
צריכא וכו' ס"ה בין
השני כל השוא. ע"י ב"ק
דף כ ע"י פ"ד מ"ה הא
אחינית:

הגהות הב"ח

16) תוס' ד"ה ו"י וכו' ק"ס
ליה כדרבה מיניה דלא:

לענין רש"י

17) ו"ל מ"י מ"ל"ט. דל"ק
שק"ס מ"מ ל"ט.